

Dosarul nr. 2ra-195/23
2-21098823-01-2ra-03022023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – D. Șuşchevici
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – N. Budăi, D. Băbălău, I. Dutca

ÎNCHEIERE

10 iulie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Alexei Croitor, în interesele Mariei Olar,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Olar împotriva lui Dumitru Fulga, cu privire la repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de avocatul Alexei Croitor, în interesele Mariei Olar și s-a menținut hotărârea din 06 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

a c o n s t a t a t:

La 29 ianuarie 2021, Maria Olar a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dumitru Fulga, prin care a solicitat repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta Maria Olar a invocat că la 18 iulie 2019, Dumitru Fulga, aflându-se la adresa mun. Chișinău, str. Teilor, nr. 4 avea un comportament agresiv față de reclamantă, fiind solicitată intervenția organelor de poliție, prin serviciul 112.

A menționat că, la 15 august 2019, pe numele lui Dumitru Fulga s-a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 04925095, pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 354 din Codul contravențional, pentru comiterea faptei de huliganism nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice.

Reclamanta Maria Olar, în temeiul art. 45 din Codul contravențional a solicitat repararea prejudiciului moral în sumă de 20 000 lei de la Dumitru Fulga.

Prin hotărârea din 06 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Maria Olar.

S-a încasat de la Dumitru Fulga în beneficiul Mariei Olar prejudiciul moral în sumă de 5 000 lei și taxa de stat în mărime de 150 lei în beneficiul statului.

La 07 iulie 2022, în interiorul termenului prevăzut la art. 362 din Codul de procedură civilă, avocatul Alexei Croitor, în interesele Mariei Olar, a declarat apel împotriva hotărârii din 06 iulie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de avocatul Alexei Croitor, în interesele Mariei Olar și s-a menținut hotărârea din 06 iulie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În consolidarea soluțiilor instanțele inferioare au reținut că, la 15 august 2019, în privința lui Dumitru Fulga, agentul constatator din cadrul IP s. Botanica a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI 04925095, iar prin decizia agentului constatator ultimului i s-a aplicat sancțiunea în baza art. 354 din Codul Contravențional sub formă de amendă, în mărime de 6 unități convenționale, ceea ce constituie 300 lei, care a fost achitată de contravenient, procesul-verbal și decizia agentului constatator nefiind contestate de ultimul.

Instanța de apel a menționat că la determinarea quantumului prejudiciului moral, urmează să țină cont atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice părții vătămate, cât și datele obiective care certifică acest fapt, îndeosebi: importanța vitală a drepturilor personale nepatrimoniale și a bunurilor (viața, sănătatea, libertatea, inviolabilitatea locuinței, secretul personal și familial, onoarea, demnitatea și reputația profesională etc.); nivelul (gradul) suportării de către persoana vătămată a suferințelor psihice sau fizice (lipsirea de libertate, pricinuirea vătămării corporale, decesul persoanelor apropiate (rudelor), pierderea sau limitarea capacității de muncă etc.); felul vinovăției (intenția, imprudența) persoanei care a cauzat prejudiciul, în cazul în care pentru repararea prejudiciului moral este necesară prezența ei.

De asemenea, s-a reținut că compensația prejudiciului moral are scopul de a repara de fapt prin echivalent bănesc suferințele psihice și fizice cauzate de către făptuitor, astfel încât quantumul acesteia trebuie să fie echitabil și proporțional suferințelor cauzate, adjudecarea unei sume ce ar depăși aceste principii fiind contrară legii și constituind o îmbogățire fără justă cauză.

Respectiv, instanța de apel a notat, că instanța de fond ținând cont de criteriul echității, corect a dispus încasarea de la Dumitru Fulga în beneficiul Mariei Olar a sumei de 5 000 lei, această sumă fiind o despăgubire justă, rațională, echitabilă, asigurând efectiv o compensație suficientă, dar nu exagerată, a prejudiciului moral suferit de partea vătămată, în coraport cu fapta care a generat apariția răspunderii delictuale. Astfel, concluzia primei instanțe, potrivit căreia quantumul prejudiciului moral solicitat de către Maria Olar în sumă de 20 000 lei este exagerat, care de fapt nu urmărește în totalitate restabilirea dreptului încălcat, dar conferirea unei pedepse mai severe față de făptuitorul faptei ilicite, cât și îmbogățirea fără justă cauză.

La 28 ianuarie 2023, avocatul Alexei Croitor, în interesele Mariei Olar a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în parte hotărârea din 06 iulie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, și anume, în partea sumei încasate, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului reprezentantul recurentei a reiterat circumstanțele cauzei invocate în acțiune și susținute în instanța de apel. Totodată, a invocat că instanțele ierarhic inferioare nu au examinat circumstanțele invocate de reclamantă,

și anume, întinderea prejudiciului moral și suma compensației solicitate și faptul că pretențiile reies din prejudiciul cauzat în urma contravenției constatate de autoritățile competente prin procesul-verbal cu privire la contravenție. De asemenea, instanțele nu au cercetat multiaspectual faptele care au generat cauzarea prejudiciului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 03 noiembrie 2022 și expediată prin intermediul poștei electronice avocatului Alexei Croitor, care reprezintă interesele Mariei Olar, la 09 ianuarie 2023 (f.d. 86).

Cererea de recurs a fost depusă de avocatul Alexei Croitor, în interesele Mariei Olar, la 28 ianuarie 2023.

Astfel, recursul este declarat în termen.

Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului Dumitru Fulga recursul declarat de avocatul Alexei Croitor, în interesele Mariei Olar, fiindu-i acordat termen pentru a depune referință.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera, că prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Alexei Croitor, în interesele Mariei Olar, împotriva deciziei din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, va fi examinat în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă în vigoare până la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de către avocatul Alexei Croitor, în interesele Mariei Olar, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în

care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, și anume, dacă au fost săvârșite alte încălcări decât cele indicate ce ar constitui temei de declarare a recursului în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau dacă instanța de apel a apreciat probele arbitrar, sau dacă ar exista erori comise ce ar duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nu a depistat.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse în cererea de apel, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii, prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1997, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de avocatul Alexei Croitor, în interesele Mariei Olar.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către avocatul Alexei Croitor, în interesele Mariei Olar, împotriva deciziei din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Stela Procopciuc

judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă